

Р І Ш Е Н Н Я

Про затвердження Стратегії розвитку Біляївської територіальної громади на 2017-2020 роки

Враховуючи результати дослідження соціально-економічного стану Біляївської об'єднаної територіальної громади, зроблених Всеукраїнською асоціацією сприяння самоорганізації населення, та напрацьовані спільно з громадою пропозиції щодо пріоритетів сталого розвитку Біляївської громади на середньострокову перспективу, керуючись п. 22 ч. 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», п. 2 статті 16 Закону України «Про засади державної регіональної політики», постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», рішенням Одеської обласної ради від 21.12.2015 № 32-VII «Про затвердження Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року», з метою забезпечення ефективного соціально-економічного та культурного розвитку Біляївської територіальної громади, Біляївська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Стратегію розвитку Біляївської територіальної громади на 2017-2020 роки (додається).

2. Виконавчому комітету Біляївської міської ради спільно з постійними комісіями міської ради вжити заходів з реалізації Стратегії. Реалізацію Стратегії здійснювати через щорічні програми соціально-економічного і культурного розвитку та цільові (бюджетні) програми Біляївської територіальної громади.

3. Щорічно при розгляді проекту Програми соціально-економічного і культурного розвитку Біляївської територіальної громади аналізувати хід реалізації Стратегії та вносити в неї, при необхідності, потрібні зміни.

4. Координацію роботи з реалізації Стратегії покласти на міського голову.

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на всі постійні комісії міської ради.

Біляївський міський голова

М.П. Бухтіяров

№ 311-20/VII від 29 березня 2017 року
м. Біляївка

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Біляївської міської
ради від «29»березня 2017 р.
№ 311-20/VII

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ Біляївської територіальної громади на 2017-2020 роки

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Основні етапи проведення дослідження стану Біляївської ОТГ і розробки Стратегії «Біляївка-2020»	5
2. Коротка характеристика Біляївської ОТГ	7
3. Напрямки стратегічних змін у системі планування соціально-економічного розвитку та бюджету Біляївської ОТГ	11
4. Результати оцінки представниками влади і громадськості проблем і перспектив соціально-економічного розвитку Біляївської ОТГ	13
5. Структура і зміст основних компонентів стратегічного розвитку Біляївської ОТГ	14
5.1. Структура компоненту 1: Стратегія розвитку Біляївської ОТГ на 2017-2020 рр.	14
5.2. Структура компоненту 2: Програма соціально-економічного та культурного розвитку Біляївської ОТГ на рік	18
5.3. Структура компоненту 3: Місцеві цільові програми Біляївської ОТГ	19
5.4. Структура компоненту 4: Місцеві бюджетні програми Біляївської ОТГ.....	19
6. Зв'язок Стратегії «Біляївка-2020» зі Стратегією розвитку Одеської області та Стратегією сталого розвитку «Україна-2020»	19
7. Розвиток сільських територій у складі Біляївської ОТГ	20
8. Організаційне та інституційне забезпечення реалізації Стратегії «Біляївка-2020»	22
Додаток 1. Загальна структура системи стратегічного планування розвитку Біляївської ОТГ	23
Додаток 2. SWOT-аналіз стану Біляївської ОТГ	24
Додаток 3. Відомості про розробників проекту Стратегії	27

ВСТУП

У 2007 році рішенням Біляївської міської ради від 16.03.2007 № 43 було ухвалено «Стратегічний план розвитку міста Біляївки на 2007-2017 роки». Цей документ, що розроблявся за участі мешканців міста за підтримки Південноукраїнського регіонального навчального центру Фундації Україна-США, став для міської ради, підприємців, мешканців та громади в цілому певним путівником у їх діяльності.

Стратегічним планом було визначено **три пріоритетні напрями** розвитку міста: збереження ідеального (еталонного) стану екологічного середовища, формування якісного середовища для життя та відпочинку, підвищення якості життя мешканців.

Аналіз соціально-економічного та екологічного стану міста Біляївки, зроблений у 2016 році, показав, що місія міста Біляївки, а також стратегічні цілі її розвитку у 2007 році було обрано вірно. Значна частина завдань Стратегічного плану виконана або виконується – в межах реальних можливостей і змін, що відбуваються в економічній та політичній сферах району, області та усього українського суспільства.

У жовтні 2016 року в ході реформи місцевого самоврядування відбулось Біляївська міська територіальна громада **добровільно об'єдналась** з Майорською сільською громадою, до складу якої входять два села – Майори і Повстанське. В результаті утворено **Біляївську об'єднану територіальну громаду**, яка постала перед новими викликами у своєму соціально-економічному розвитку.

За цих умов виникла потреба визначити та приступити до вирішення нових завдань на коротко- та середньострокову перспективу, що і обумовило необхідність розробки нової Стратегії розвитку Біляївської об'єднаної територіальної громади на 2017-2020 роки (далі – **Стратегії «Біляївка-2020»**) як одного з ключових компонентів **системи** стратегічного планування соціально-економічного і культурного розвитку Біляївської громади.

До складу цієї системи входять чотири основних компоненти¹ (додаток 1):

Компонент 1. Стратегія розвитку Біляївської ОТГ на 2017-2020 рр. (на середньострокову перспективу) **Стратегія «Біляївка–2020»**.

Компонент 2. Програма соціально-економічного і культурного розвитку Біляївської ОТГ поточного року (на однорічну перспективу) **СЕР – 2017**.

Компонент 3. Місцеві цільові програми Біляївської ОТГ (диференційований термін виконання) **МЦП**.

Компонент 4. Місцеві бюджетні програми Біляївської ОТГ (на відповідний бюджетний період з урахуванням номенклатури бюджетних видатків, притаманних об'єднаним територіальним громадам) **МБП**.

Стратегія «Біляївка-2020» має ознаки **стратегії сталого розвитку** Біляївської ОТГ і враховує економічну, екологічну, соціальну та культурну складові розвитку громади, передбачає фінансування з бюджетів різних рівнів, державних та міжнародних фондів й інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

¹ Враховуючи, що Стратегія «Біляївка-2020» розрахована на середньострокову перспективу (3 роки), окремого плану реалізації Стратегії не передбачено. Актуальні завдання поточного характеру визначаються щорічно та вирішуються через програми соціально-економічного і культурного розвитку Біляївської ОТГ наступного року.

У систему стратегічного планування соціально-економічного і культурного розвитку Біляївської громади закладено **механізм актуалізації Стратегії** через постійний моніторинг реалізації завдань Стратегії та внесення в неї потрібних змін. Цей механізм вводиться у дію рішенням міської ради, яким затверджується Стратегія, і передбачає щорічний розгляд на сесії міської ради виконання основних завдань Стратегії з прийняттям, при необхідності, адекватних заходів з її коригування.

У процесі роботи над Стратегією «Біляївка-2020» використовувалась сучасна методологія стратегічного планування, базована на глибокому аналізі реального стану громади та визначенні пріоритетів її розвитку із активним **залученням представників самої громади**, депутатів, працівників апарату міської ради, старост приєднаних сіл, підприємців.

Дослідження Біляївської ОТГ як комплексного соціального об'єкту, його соціальна та економічна діагностика, виявлення та аналіз проблем здійснювались за допомогою статистичних, соціологічних та експертних методів. Вивчення стану Біляївської ОТГ та обґрунтування основних положень Стратегії «Біляївка-2020» здійснено на основі аналітичної та оперативної інформації підрозділів Біляївської міської ради, статистичних показників розвитку Біляївського району та Одеської області у цілому.

Зокрема, демографічні, соціально-економічні та географічні відомості про стан громади узяті з Паспорту Біляївської ОТГ і представлені у короткій характеристиці Біляївської ОТГ (розд. 2).

Як аналіз соціально-економічного та екологічного стану міста Біляївки, так і розробку проекту Стратегії «Біляївка-2020» було зроблено експертами Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення» (далі – **Асоціації**) за активної участі керівництва та фахівців Біляївської міської ради, зацікавлених представників об'єднаної територіальної громади в межах проекту **«Біляївській громаді Одеської області – комплексний розвиток»**, що був реалізований за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Відомості про Асоціацію наведені у *додатку 3*.

Стратегія «Біляївка-2020» розроблена **на основі** діагностики реального стану Біляївської ОТГ, аналізу зовнішніх та внутрішніх факторів, що визначають перспективний соціально-економічний і культурний розвиток території, розробки та обґрунтування варіантів стратегічних напрямків розвитку ОТГ, їхнього комплексного оцінювання та обрання **оптимального варіанту** стратегічного напрямку.

Розробку Стратегії «Біляївка-2020» здійснено відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», Постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку України до 2020 року» та ін.

Стратегія «Біляївка-2020» відповідає стратегічним цілям Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», затвердженої Указом Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 та Стратегії економічного і соціального розвитку Одеської області до 2020 року, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 21.12.2015 № 32-VII, враховує основні положення Європейської хартії місцевого самоврядування.

1. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ БІЛЯЇВСЬКОЇ ОТГ І РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ «БІЛЯЇВКА-2020»

Мета дослідження – оцінити суспільно-політичний стан та рівень соціально-економічного і культурного розвитку Біляївської ОТГ, на базі чого виробити стратегічне бачення та основні кроки розвитку громади в умовах реформування місцевого самоврядування, які трансформувати у Стратегію комплексного розвитку Біляївської ОТГ на наступний період – до 2020 року.

В ході дослідження були вирішені такі основні **завдання**:

1) Оцінено наявний рівень якості життя мешканців та реальний соціально-економічний і культурний стан Біляївської ОТГ.

2) Оцінено ефективність політики органів місцевої влади щодо планування соціально-економічного розвитку та бюджетного забезпечення Біляївської ОТГ.

3) Проаналізовано зовнішні та внутрішні фактори, що впливають або можуть вплинути на розвиток громади позитивним та негативним чином.

4) Розроблено проект Стратегії комплексного розвитку Біляївської ОТГ на період 2017-2020 років.

Дослідження стану Біляївської ОТГ і розробка пропозицій щодо її комплексного розвитку на середньострокову перспективу (2017-2020 роки) здійснювалось у декілька **етапів**.

На підготовчому етапі:

- розроблено та погоджено із керівництвом Біляївської ОТГ технічне завдання, інструментарій та детальний робочий план проведення дослідження;
- укладено Договір про співпрацю між Біляївською міською радою і Всеукраїнською асоціацією сприяння самоорганізації населення;
- створено робочу групу у складі представників керівництва, депутатського корпусу та працівників апарату Біляївської ОТГ за участі місцевих активістів та експертів Асоціації, між членами робочої групи розподілені обов'язки;
- складено перелік документів і даних, необхідних для проведення аналізу, підготовлено запити до відповідних інстанцій.

На етапі діагностики стану ОТГ:

- зроблено діагностику та аналіз наявного фінансово-економічного стану громади, зокрема, вивчено стан бюджету, доходів та видатків, структури місцевої економіки (виробництво, обсяг реалізованої продукції), показників соціально-економічного розвитку та місцевих цільових програм громади; здійснено також детальний аналіз бюджетного запиту Біляївської ОТГ на 2016-2018 роки;
- проведено три фокус-групові дискусії: окремо за участі представників Біляївської міської та районної рад, представників громадськості та бізнесменів ОТГ, в результаті яких виявлено основні проблеми ОТГ і пропозиції щодо їхнього вирішення;

- проведено експертне опитування представників місцевої влади, працівників бюджетної сфери, підприємців та громадських активістів, які оцінили стан справ у основних сферах життєдіяльності громади та надали конкретні пропозиції щодо вирішення існуючих проблем.

На етапі аналізу результатів діагностики:

- експертами за участі фахівців Біляївської міської ради систематизовано отриману інформацію, зроблені узагальнення та аналіз результатів діагностики, підготовлено висновки за підсумками проведеної діагностики;

- проведено низку публічних обговорень проміжних результатів аналізу та розробки окремих складових проекту Стратегії «Біляївка-2020» у колі фахівців Біляївської міської ради та місцевих громадських активістів, у тому числі за участі представників обласного відділення Асоціації міст України.

- проведено публічну Стратегічну сесію з обговоренням виявлених проблем громади, їх картографуванням та візуалізацією, визначенням їхньої пріоритетності та можливих шляхів вирішення за участі більше 60 представників ОТГ – лідерів суспільної думки, об'єднаних у 7 творчих груп по основних напрямках Стратегії;

- зроблено SWOT-аналіз стану Біляївської ОТГ на основі вивчення сильних сторін (внутрішніх переваг) та слабких сторін (внутрішніх недоліків) громади, визначено існуючі можливості та загрози розвитку ОТГ *(додаток 4)*;

- колективно вироблено за участі експертів та публічно обговорено з представниками Біляївської ОТГ спільне бачення шляхів вирішення пріоритетних проблем громади на основі поєднання зусиль органів публічної влади, підприємців та громадськості у таких стратегічних напрямках:

- 1) Покращення інвестиційного клімату, розвиток бізнесу та туризму.
- 2) Покращення середовища та умов проживання.
- 3) Вдосконалення управління громадою, посилення згуртованості та взаємодопомоги у громаді.
- 4) Підвищення якості освітньо-виховного середовища, посилення культурно-духовного та фізичного розвитку мешканців.
- 5) Поліпшення соціального клімату в громаді.

На етапі розробки Стратегії:

- визначено основні напрямки комплексного розвитку Біляївської ОТГ в умовах реформування місцевого самоврядування, сформульоване загальне бачення перспектив розвитку громади, зокрема, її місію, стратегічні цілі та напрямки розвитку;

- за результатами дослідження підготовлено рекомендації по нівелюванню «слабких сторін» та ризиків, виявлено перспективні «точки» соціально-економічного та суспільно-політичного зростання Біляївської ОТГ;

- надано практичні рекомендації щодо удосконалення структури органів місцевого самоврядування Біляївської ОТГ для ефективного управління об'єднаною громадою, розвитку самоорганізації населення, запропоновані заходи можливого співробітництва та об'єднання з іншими громадами;

- проведено публічну презентацію та обговорення у широкому колі представників громадської думки об'єднаної громади розроблених пропозицій щодо стратегічного розвитку Біляївської ОТГ;
- розроблено проект Стратегії «Біляївка-2020», яку в установленому Регламентом Біляївської міської ради порядку винесено на її розгляд.

2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА БІЛЯЇВСЬКОЇ ОТГ

Загальні відомості про громаду

Місто Біляївка – адміністративний центр, місто обласного значення, що знаходиться в Одеській області, розташоване на відстані 49 км від міста Одеси.

Географічні координати адміністративного центру Біляївської ОТГ: 46 градусів 29' північної широти та 30 градусів 13' східної довготи. Абсолютна висота над рівнем моря не перевищує 100 м, найнижча точка – 4 м.

Громада розташована за 10 км від автомобільних шляхів – Е 87 Одеса-Анталія та М 15 Одеса-Рені, за 15 км від автомобільних шляхів Е 58 Відень – Ростов-на-Дону та М16 Одеса-Кучурган, по території громади проходять Т 1625 Кучурган-Овідіополь та Т1619 Петро-Євдокіївка – Біляївка. Відстань до залізничних станцій – Одеса-Головна (50км), Одеса-Товарна (45км), ст.Вигода (26км).

Повітряними шляхами сполучення можливе через Одеський міжнародний аеропорт, що розташований за 49 км від міста Біляївки. Відстань до найближчих морських портів – м.Одеси (50км), м. Чорноморська (63км), м. Южне (97км).

Площа населених пунктів, що входять до складу Біляївської об'єднаної територіальної громади складає 19,13 кв.км, у тому числі: Місто Біляївка – 17,42 кв.км, село Майори – 1,17 кв.км, село Повстанське – 0,54 кв.км.

Населення Біляївської ОТГ станом на 01.01.2015 складає 13 546 осіб, у тому числі по населених пунктах: місто Біляївка – 11 891 осіб, село Майори – 1 286 осіб, село Повстанське – 369 осіб.

Населення Біляївської ОТГ багатонаціональне, хоча переважну більшість складають українці – 82,3%. Білоруси, росіяни, болгары, молдовани, вірмени та інші національності складають 17,7%. Густота населення на 1 кв.км в середньому – 898 осіб/км².

Історична довідка

Первісна назва Біляївки – **Головківка** виникла після здобуття козачим військом турецьких фортець Ені-Дунья та Хаджибея у вересні 1789 року. Назву поселенню було дано на честь кошового судді, полковника козачого війська Антона Андрійовича Головатого.

Сучасна назва міста походить від прізвища кошового отамана Сидора Білого або (інша версія) від назви Білого озера.

Клімат помірно-континентальний з жарким сухим літом, м'якою малосніжною нестійкою зимою. Середня температура січня – 2 °С, липня +22 °С. Географічне положення Біляївки відзначає помірно жаркий, посушливий степовий клімат з сухим літом та малосніжною зимою. Клімат сприятливий для відпочинку. В середньому на

рік припадає приблизно 2000 – 2700 годин сонячного світла. Середньорічна кількість опадів становить 345 мм.

Середня температура повітря становить 8°C – 12°C. Літо триває приблизно 5–5,4 місяці на рік. Середня температура повітря влітку +28°C, мінімальна температура повітря влітку +15° С, максимальна +39° С. Температура води у водоймах від +20°C до +26°C. Тривалість купального сезону становить 3–3,5 місяці. Осінь маловолога, з частими заморозками та різкими перепадами температури – вночі та зранку 0 – +2°C, вдень +12 - +17°C. Зима, як правило, малосніжна, опади у вигляді дощу, часті ожеледиці. Температура повітря взимку коливається від –5°C до –25°C. Вегетативний період триває від 210 до 220 днів. Переважні вітри північно-східних напрямків.

Рельєф. Біляївка розташована на річці Турунчук у дельті р. Дністер, недалеко від Дністровського лиману, в екологічно чистій зоні, на лівому березі нижнього Дністра. Дельта Дністра – унікальна екосистема Причорномор'я України. У районі міста Біляївки тече річка Турунчук. На відстані 4 км її русло входить у зону заповідної території «Дністровські плавні».

На території Біляївського, Білгород-Дністровського та Овідіопольського районів Одеської області створено Нижньодністровський національний природний парк, загальна площа земель якого складає 21 311 га.

Багаточисленні озера, зокрема, Біле, Тудорово, Путрово, Писарське, Кругле, Драган багаті на рибу та раки. Найвідоміше своєю красою озеро Біле (довжина близько 1,7 км, ширина – 0,8 км) є місцем лілій білощоких качок, лебедів-шипунів та пеліканів.

Неодамбований простір між Турунчуком та Дністром є плавнями, зарослими очеретом та чагарником. Заплава низини Дністра широка (до 16 км), зрізана численними протоками, озерами, старицями, поросла очеретом та кущами. Дністер, падаючи в Дністровський лиман, будує лопатоподібну дельту та має мілководний піщаний бар. Його води у дельті розтікаються по придністровським плавням, по Біляївській заплаві.

Ділянки суходолу, що здійснюються посеред водяних просторів, – плавуні, які приваблюють для гніздування рідкісного виду птиці Північного Причорномор'я – сірого гуся. Часті гості плавунів – європейська норка та єнотовидна собака. Тут також розташувалось ціле пташине царство дрібних чапель. Ці чаплі, квакви, нічні чаплі та білий баклан занесені до Червоної Книги України. Та, беззаперечно, найгарніші тут каравайки, що мають окрас червоно-коричневого кольору з фіолетовим відблиском, а крила та частина спини мають червоно-синій відлив.

Численні озера з'єднуються живописними протоками. Зокрема, в глибині озера Біле панує дивна рослина – водяний горіх або чіліма. А сусідська протока веде до чудового озера Квашино – невеличкого, але дуже глибокого – до 4 метрів і з такою чистою прозорою водою, що дно побачити легко.

Ґрунтовий покрив

Ґрунтовий покрив Біляївської ОТГ характеризується відносною однорідністю, що обумовлено її геоморфологічними особливостями. Аналіз ґрунтових умов приводиться за матеріалами "Укрземпроекту". Ґрунтовий покрив території Біляївської ОТГ представлений переважно чорноземами. Рельєф території міста рівнинний. Для створення системи зелених насаджень дані ґрунтові умови досить складні і

потребують застосування широкого комплексу агротехнічних заходів при формуванні комплексної зеленої зони населених пунктів.

Землеробство

Територія Біляївської ОТГ знаходиться у зоні ризикованого землеробства.

Сільськогосподарські угіддя використовуються за цільовим призначенням, тобто для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, фермерського господарства, ведення садівництва, сінокошіння та випасання худоби. Функціонує 29 фермерських господарств, загальна площа яких складає 6095,21 га.

На сільськогосподарських угіддях Біляївської ОТГ вирощуються такі види сільськогосподарських культур, як: озима пшениця, озимий ячмінь, яровий ячмінь, овес, соняшник, баштанні культури, овочеві культури, плодові сади та виноградники. Найвні природні умови дають можливість вирощувати екологічно чисту сільськогосподарську продукцію.

Місцевий природний ресурс – це очерет, який охоплює площу біля 3 000 га.

Житлово-комунальне господарство

У 2003 році було розроблено та затверджено детальний план забудови центральної частини м. Біляївка (рішення міської ради від 25.03.2004 № 281). Цей план є основним документом для обґрунтування довгострокової політики щодо використання і забудови території центральної частини міста Біляївки.

Місто забудовується відповідно до затвердженого Генерального плану забудови. В Біляївській ОТГ розташовано 46 багатоповерхових будинки, загальна площа яких складає 23299,16 тисяч квадратних метрів. Основну частину житлового фонду громади складає приватний сектор, який налічує 5048 житлових будинків. За п'ять років (2011–2015) введено в експлуатацію 63 житлових будинки, загальною площею житла 6000 кв. метрів.

У місті існує проблема забезпеченості громадян житлом. На квартирному обліку потягом останніх п'яти років перебувало в середньому близько 128 осіб. Житлове будівництво в м. Біляївці за останні роки проводиться тільки громадянами міста за власні кошти. Проблемою є також відсутність коштів для будівництва соціального житла малозабезпеченим громадянам ОТГ та молодим сім'ям. Міська рада фінансує в основному капремонт житлового фонду, що є комунальною власністю.

Комунальна та технічна інфраструктура

В місті Біляївці діють чотири комунальні підприємства:

1) *Комунальне підприємство «Наш дім»* створене в 2003 році в результаті реорганізації багатогалузевого управління житлово-комунальних послуг. Головний напрямок роботи підприємства – благоустрій міста і утримання міського звалища.

В КП „Наш дім” є достатня кількість контейнерів для встановлення жителям приватного сектору. Ситуація з вивезення та утилізації твердих побутових відходів за останні роки суттєво покращилась. Ліквідовані стихійні звалища. Вивезене сміття складається на сміттєзвалищі, яке введено в дію у 2000 році, розташоване на відстані 12,5 км від міста і займає 3,0 га.

Через відсутність на території ОТГ промислових підприємств немає екологічних проблем, пов'язаних із їхніми викидами.

КП „Наш дім” обслуговує та утримує 52 км міських доріг з твердим покриттям, 15,6 км пішохідних доріжок, 1200 п.м. лотків дощової каналізації, 16 мостів. Кількість працюючих на підприємстві складає 45 осіб.

Капітальні ремонти доріг громади виконує дорожно-будівельна фірма «Тірас». Проблема – відсутність достатніх коштів на ремонт доріг.

Підприємство також надає послуги з пасажирських перевезень в місті. Активно та безперервно здійснює свою діяльність по перевезенню пасажирів на соціально значимому маршруті «Біляївка-кільце». В 2014 році тільки за період з липня по грудень місяць було перевезено 64260 пасажирів, в тому числі 28760 чол. пільгової категорії.

Потужність підприємства дозволяє обслуговувати додатково таку ж саму кількість об'єктів благоустрою міста.

2) *Біляївське ЖЕКП* створене в 2004 році на базі переданого в комунальну власність житлового фонду ліквідованого КП „Одесаводоканал” та обслуговує частину приватного сектора міста. Головні напрямки роботи – ремонт та експлуатація житлового фонду, що знаходиться в комунальній власності, надання послуг теплопостачання, вивіз ТПВ, благоустрій.

На території, що обслуговує ЖКГ, розташована школа № 3 та дитячий садок, яким комунальне підприємство надає відповідні послуги. Загальна площа будинків, що експлуатуються підприємством, складає 22389 м², житлова 13611 м².

3) *Біляївський водоканал* надає послуги водопостачання, водовідведення. На балансі підприємства 138,87 км мереж водопостачання, загальною потужністю встановлених підкачувальних потужностей 60 кВт. 29,4 км каналізаційного напірного колектору, 9 км самостійного колектору.

Водогони громади приєднані до основних водогонів ТОВ „Інфоксводоканал”, що поставляють воду до м. Одеси. Обслуговування водопровідних мереж громади та водопостачання до будівель жителів проводиться комунальним підприємством «Біляївський водоканал». Контроль за якістю води проводить філія ТОВ „Інфоксводоканал”, що на ринкових умовах здійснює продаж питної води комунальному підприємству.

Основною проблемою у водопостачанні є необлікові втрати та відсутність альтернативи водопостачання.

Мережі водовідведення громади знаходяться нижче рівня ґрунтових вод, інфільтрація ґрунтових вод складає 40% від добового об'єму водовідведення.

КНС знаходиться на березі притоки р. Турунчук, що впадає в р. Дністер. Знаходження КНС на березі притоки ріки Дністер вище водозабору, що подає воду до м. Одеси, Іллічівська, Овідіополя, Б-Дністровського, м. Южного та зношеність обладнання КНС та єдиної нитки водовідвідного колектору є реальною екологічною загрозою для р. Дністер.

4) Біляївське КП „Спутник“ створене в 2006 році. Основний напрямок роботи – готельні послуги. Готель знаходиться у центрі міста, має 21 місце і має перспективу розширення.

Газифікація. Біляївську ОТГ забезпечено газом у повному обсязі, по всій території громади проходять газопроводи високого тиску та встановлено прилади зниження високого тиску на низький для можливості газифікації домівок громадян, мешканців міста. Всі багатоквартирні будинки газифіковані.

Транспортне забезпечення. У володінні громадян ОТГ знаходиться понад 90% всіх легкових автомобілів. Пасажирські перевезення по м. Біляївка виконує КП «Наш дім» та ЗАТ „Трансавтосервіс“, таксомоторні перевезення виконуються приватними підприємцями.

Телекомунікаційна мережа міста обслуговується Біляївською дільницею ВАТ „Укртелеком“ і має 2800 абонентів (2800 абонентів населення, 1000 – підприємств та організацій). На території ОТГ є покриття майже всіх операторів мобільного зв'язку. Підприємства ОТГ та її жителі активно використовують можливості Інтернету: станом на середину 2016 року в ОТГ налічувалось 1400 його користувачів.

Соціальна сфера

Громада має 4 загальноосвітні школи, в яких навчаються 1938 учнів, і 3 дитячих садка. Великих успіхів у вихованні юнаків і дівчат досягли районні музична та спортивна школи. В місті Біляївка працює Будинок дитячої та юнацької творчості, в якому діти та молодь отримують позашкільне виховання. Працюють 3 бібліотеки з потенціалом понад 37 тис. книжкового фонду. Центром культурного життя громади є Будинок культури. Спортивний центр міста – ДЮСШ та стадіон, який ніколи не буває вільним.

Громадський прядок. На території громади працюють дільничі інспектори, які знаходяться в будівлі райвідділу.

З метою зниження злочинності Біляївський РВ УМВС періодично проводяться оперативно-профілактичні та рейдові заходи.

Заходи по встановленню дорожніх знаків та розміщення дорожнього полотна виконують працівники КП „Наш дім“ за рахунок коштів міського бюджету.

В громаді зареєстрована добровільна громадська організація „Витязь“, яка допомагає міській раді підтримувати громадський порядок при проведенні культурно-масових заходів.

3. НАПРЯМКИ СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН У СИСТЕМІ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА БЮДЖЕТУ БІЛЯЇВСЬКОЇ ОТГ

Результати діагностики соціально-економічного стану Біляївської ОТГ*, проведеної експертами ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення», дозволили виробити першочергові напрямки стратегічних змін у системі планування соціально-економічного розвитку та бюджету, як основи фінансово-матеріального забезпечення діяльності ОТГ:

Напрямок 1. Поліпшення системи планування соціально-економічного розвитку	
Концепція реалізації	Визнати довгострокову Стратегію розвитку Біляївської ОТГ як базову складову системи планування соціально-економічного розвитку. На її основі слід побудувати комплексну, обґрунтовану систему соціально-економічного планування.
Шляхи реалізації	<p>1. Взаємоузгодити елементи системи. Спільний базовий критерій: побудова елементів системи, виходячи зі стратегічних пріоритетів розвитку громади (стратегічних цілей) та з можливостей доходної частини міського бюджету. Побудувати ланцюг відповідності: «Стратегія – Програма соціально-економічного розвитку – Міський бюджет – Результативність стратегії».</p> <p>2. Налагодити принципово нову процедуру формування та затвердження Програми соціально-економічного розвитку. Програму затверджувати відразу після затвердження міського бюджету і до закінчення дії тимчасового розпису видатків. Це дозволить посилити фінансову придатність Програми та забезпечить її адекватність щодо можливостей міського бюджету.</p>
Напрямок 2. Організація бюджетних процедур як елементу реалізації завдань соціально-економічного розвитку	
Концепція реалізації	Запровадити критерії результативності. Узгодити результативну складову бюджетних видатків та результативну складову місцевих цільових програм. Перейти на формування Програми соціально-економічного розвитку, виходячи із соціально значимих результатів.
Шляхи реалізації	<p>1. Застосувати програмно-цільовий метод, що дозволить: а) посилити інвестиційну привабливість; б) запровадити оцінку ефективності та якості видатків місцевого бюджету; в) започаткувати практику прийняття управлінських рішень на основі об'єктивних результатів індексної оцінки бюджетних програм.</p> <p>2. Запровадити систему моніторингу співвідношення досягнутих результатів та витрачених коштів. Можливість подальшого виконання бюджетних програм розглядати виключно через їх відповідність визначеній стратегічній цілі.</p> <p>3. Здійснювати якісний та кількісний аналіз стану виконання програми як в частині фінансового забезпечення (міський бюджет), так і в частині досягнення соціального ефекту (Програма соціально-економічного розвитку). Згорнути однотипні програми та провести інвентаризацію програм, які не забезпечені бюджетним чи іншим ресурсом.</p> <p>4. У середовищі функціонування об'єднаної територіальної громади:</p> <p>а) значно посилити роль та відповідальність головних розпорядників;</p> <p>б) сформувати мережу відповідальних виконавців бюджетних програм.</p> <p>5. Оприлюднити систему результативних показників, затверджених у</p>

	<p>бюджетних запитах головних розпорядників.</p> <p>6. Провести комплекс навчальних та навчально-методичних заходів для головних розпорядників, розпорядників нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів щодо організації бюджетного документообігу.</p>
<p>Напрямок 3. Підвищення ефективності бюджетних витрат на реалізацію завдань соціально-економічного розвитку</p>	
Концепція реалізації	Започаткувати процедури моніторингу, оцінки та порівняльного аналізу результативності бюджетних видатків.
Шляхи реалізації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Застосувати наказово-інструктивну базу Міністерства фінансів України щодо удосконалення методики здійснення порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм, які виконуються розпорядниками коштів місцевих бюджетів. У цьому зв'язку до кінця 2017 бюджетного року провести комплекс навчальних та навчально-методичних заходів для головних розпорядників, розпорядників нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів щодо порядку визначення ефективності бюджетних програм. 2. Затвердити Положення про моніторинг бюджетних програм та оцінку результативності. 3. Визнати підставою для прийняття управлінських рішень з питань уточнення видатків бюджету результати такої оцінки. У цьому зв'язку оптимізація мережі бюджетних установ та формат мережі головних розпорядників, а також критерії розподілу коштів між бюджетними програмами здійснюється виключно на основі результатів індексної оцінки результативності бюджетних програм. 4. Відповідно до ст. 28 Бюджетного кодексу, результати оцінки бюджетних програм оприлюднюються та публікуються.

4. РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ ПРЕДСТАВНИКАМИ ВЛАДИ І ГРОМАДСЬКОСТІ ПРОБЛЕМ І ПЕРСПЕКТИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ БІЛЯЇВСЬКОЇ ОТГ

Оцінювання стану справ в основних сферах соціально-економічного і культурного розвитку Біляївської ОТГ та вироблення конкретних **пропозицій** щодо вирішення існуючих проблем було зроблено самими представниками Біляївської ОТГ – працівниками органів місцевого самоврядування, громадськими активістами та бізнесменами – під методичним керівництвом експертів ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення» шляхом анкетного опитування, фокус-групових інтерв'ю та під час Стратегічної сесії ОТГ, проведеної у листопаді 2016 року.

Усього було **опитано 23 респонденти**, серед яких: 4 – депутати селищної ради, 2 – старости, 3 – працівники закладів та установ бюджетної сфери, 2 – працівники комунальних підприємств, 6 – представники громадських організацій, 6 – приватні підприємці та інші представники громади. Аналіз результатів опитування наведено у *додатку 5*.

У трьох окремих **фокус-групових інтерв'ю** узяли участь загалом **36 осіб**, серед яких представники Біляївської міської ради та її органів (10 осіб), бізнесу (14 осіб) та інститутів громадянського суспільства (12 осіб). Аналіз результатів фокус-групових інтерв'ю наведено у *додатку 6*.

Учасники фокус-групових інтерв'ю визначили такі **пріоритетні напрямки** перетворень у сфері соціально-економічного та культурного розвитку об'єднаної громади: покращення інвестиційного клімату, залучення інвестицій та розвиток бізнесу; розвиток туризму; покращення шкільної, дошкільної, позашкільної освіти і виховання; вирішення інституційних проблем та розвиток соціальної інфраструктури; покращення внутрішнього та зовнішнього сполучення, якісні дороги; підвищення екологічної культури населення, організація культурного дозвілля; благоустрій території та покращення умов проживання мешканців; посилення згуртованості та взаємодопомоги у громаді.

У **Стратегічній сесії** Біляївської ОТГ узяло участь **63** представники об'єднаної громади, які доповнили та конкретизували попередні напрацювання колег і виробили комплекс із більше 100 **конкретних пропозицій** щодо вирішення існуючих проблем та подальшого розвитку об'єднаної громади у пріоритетних сферах її життєдіяльності. Аналіз результатів Стратегічної сесії Біляївської міської ОТГ наведено у *додатку 7*.

5. СТРУКТУРА І ЗМІСТ ОСНОВНИХ КОМПОНЕНТІВ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ БІЛЯЇВСЬКОЇ ОТГ

5.1. СТРУКТУРА КОМПОНЕНТУ 1: Стратегія «Біляївка–2020»

А. Місія (головна мета) ОТГ у процесі реалізації Стратегії:

Розробники Стратегії «Біляївка-2020» дійшли висновку, що місія міста Біляївки, що була визначена у Стратегічному плані на 2007-2017 роки, і зараз зберігає свою **актуальність**. Але, виходячи з нових реалій, викликів і завдань об'єднаної громади, пропонується сформулювати місію ОТГ у такому **уточненому вигляді**:

«Згуртована громада, в якій комфортно жити мешканцям і відпочивати гостям, кришталеве джерело питної води, екологічно чистих овочів та фруктів»

Реалізація цієї місії має здійснюватись через вирішення сучасних проблем життєдіяльності Біляївської ОТГ і виведення її на рівень спроможності та самодостатнього сталого розвитку шляхом об'єднання та мобілізації внутрішніх і зовнішніх фінансових, матеріальних, людських та інших ресурсів.

Б. Стратегічні напрямки реалізації місії ОТГ (пріоритети розвитку):

Стратегічний напрямок 1: Покращення інвестиційного клімату, розвиток бізнесу та туризму

Стратегічна ціль 1: *Забезпечити сприятливі умови для розвитку бізнесу та туризму відповідно до Інвестиційного паспорту та перспектив його реалізації.*

Стратегічний напрямок 2: Покращення середовища та умов для проживання

Стратегічна ціль 2: *Покращити екологію, поліпшити транспортне сполучення, підвищити рівень благоустрою території*

та якість житлово-комунальних послуг.

Стратегічний напрямок 3: Вдосконалення управління громадою, посилення згуртованості та взаємодопомоги у громаді

Стратегічна ціль 3: Створити прозору та демократичну систему управління громадою, забезпечити активну участь громадян та їх утворень у формуванні та реалізації місцевої політики.

Стратегічний напрямок 4: Підвищення якості освітньо-виховного середовища, посилення культурно-духовного та фізичного розвитку мешканців

Стратегічна ціль 4: Оптимізувати мережу загальноосвітніх закладів, розширити мережу установ дитячої творчості, повністю забезпечити потребу у дошкільних закладах, підвищити їх доступність та рівень знань. Розвинути інфраструктуру культурно-мистецьких установ, посилити роль заходів фізичного спрямування

Стратегічний напрямок 5: Поліпшення соціального клімату в громаді

Стратегічна ціль 5: Створити умови для зайнятості населення ОТГ, сприяти захисту його соціально вразливих верств.

***V. Стратегічні завдання, спрямовані на реалізацію стратегічних цілей:
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1:***

Забезпечити сприятливі умови для розвитку бізнесу та туризму відповідно до Інвестиційного паспорту та перспектив його реалізації

Стратегічне завдання 1.1: Створення інфраструктуру для розвитку бізнесу

1. Сприяти відкриттю училища з підготовки кадрів для сільського господарства (механізаторів, слюсарів, зварювальників) та для річкового судноплавства – на базі існуючого професійно-технічного училища.

Стратегічне завдання 1.2: Створення інфраструктури для розвитку туризму

1. Збудувати: спортивний комплекс.
2. Благоустроїти місця загального користування, зокрема: озеленити парк-пам'ятник садово-паркового мистецтва «Дністер»; облаштувати «Сквер молодят».
3. Облаштувати парк Перемоги (до Будинку культури і навкруги) і

Стратегічне завдання 1.3. Розвиток виробництва

1. Підтримувати інвесторів та підприємців, що здійснюють діяльність у виробничій сфері
2. Створити умови для розвитку харчової, переробної та легкої

Покращення екології, поліпшення транспортного сполучення, підвищення рівня благоустрою території та якість житлово-комунальних послуг.

*Стратегічне завдання 2.1. **Забезпечення чистоти та покращення екологічного стану території ОТГ***

1. Встановити контейнери з роздільного збору ТПВ, збільшити кількість урн.
2. Організувати переробку та утилізацію органічних відходів.
3. Проводити роботу з підвищення рівня культурної поведінки населення з ТПВ.
4. Ввести в навчальних закладах обов'язкові уроки з культури поведінки з ТПВ та охорони навколишнього середовища, залучати школярів до вирішення екологічних проблем громади.
5. Виготовити проект набережної з урахуванням майданчиків для екологічного виховання дітей.

*Стратегічне завдання 2.2. **Поліпшення транспортного сполучення та інтернетизацію установ***

1. Провести дослідження стану доріг і тротуарів, створити дорожню карту їх ремонту.
2. Комунальному підприємству "Наш дім" організувати надання послуг по ремонту дорожнього покриття у Біляївській ОТГ.
3. Доукомплектувати матеріально-технічну базу відділу по ремонту доріг.
4. Поліпшити транспортне сполучення між Одесою та Біляївкою, а також на внутрішніх маршрутах ОТГ.

*Стратегічне завдання 2.3. **Благоустрій території ОТГ, поліпшення якості житлово-комунальних послуг***

1. Встановити у центрі міста лавки для тимчасового відпочинку.
2. Надавати послуги з благоустрою замовникам з інших населених пунктів.
3. Стимулювати щосезонне проведення різноманітних акцій на кращу прибудинкову територію, "посади дерево", кращий квітник тощо; проводити загальноміські толоки (суботники) з благоустрою міста.
4. Реалізувати програму вуличного освітлення ОТГ.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3:

Створення прозорої та демократичної системи управління громадою, забезпечення активної участі громадян та їх утворень у формуванні та реалізації місцевої політики

*Стратегічне завдання 3.1. **Підвищення рівня просвіти та активності мешканців***

1. Розширити інформаційний простір ОТГ: через офіційний сайт, місцеве телебачення, соціальну рекламу, місцеві друковані видання.
2. Провести роботу з ініціювання приєднання до Біляївської ОТГ інших

*Стратегічне завдання 3.2. **Залучення мешканців до вирішення місцевих питань***

1. Розробити, обговорити та ухвалити Статут ОТГ, заснований на європейських стандартах демократії участі.
2. Сприяти створенню сільських комітетів у селах Майори та Повстанське.
3. Запровадити відкритий бюджет та учасницьке бюджетування.
4. Розробити механізм соціального замовлення для участі ГО у вирішенні місцевих проблем.
5. Підтримувати діяльність громадських об'єднань з охорони громадського порядку.
6. Ухвалити Програму сприяння розвитку громадянського суспільства та підтримки громадських ініціатив

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4:

Оптимізація мережі загальноосвітніх закладів, розширення мережі установ дитячої творчості, дошкільних закладів, підвищення їх доступності та рівня знань. Розвиток інфраструктури культурно-мистецьких установ, посилення ролі заходів фізичного спрямування

*Стратегічне завдання 4.1. **Розвинути систему дошкільної, шкільної, позашкільної освіти та виховання***

1. Створити матеріально-технічні умови для переходу загальноосвітніх навчальних закладів на 12-річну освіту.
2. Провести громадські обговорення щодо визначення основних напрямків та підготуватись до впровадження профільної освіти у старших класах ЗОШ.
3. Оптимізувати мережу навчальних закладів та організувати підвіз дітей до них - відповідно до вимог освітянської реформи.
4. Збільшити мережу дошкільних установ.
5. Створити міський Будинок дитячої та юнацької творчості, збільшити кількість гуртків по інтересах при навчальних закладах.
6. Створити військово-патріотичний клуб для юнацтва та молоді.
7. Створити систему міських конкурсів, турнірів, фестивалів дитячої, юнацької (в т.ч. технічної) творчості.
8. Забезпечити умови для підвищення кваліфікації та післядипломної освіти педагогів.
9. Створити низку матеріальних стимулів для професійного і особистого зростання педагогів у сільській місцевості, зокрема, систему преференцій та пільг.

*Стратегічне завдання 4.2. **Розвинути культурну інфраструктуру, сприяти творчій та духовній самореалізації мешканців ОТГ***

1. Створити культурний центр з бібліотекою та Інтернет-кафе.
2. Створити місцеве телебачення.
3. Розробити навчально-історичний курс «Біляївка – моя батьківщина».
4. Започаткувати фестиваль виноробів.
5. Організувати групову роботу при Будинку культури для школярів і молоді: майстер-класи, тематичні вечори для підлітків і тин, конкурс

*Стратегічне завдання 4.3. **Забезпечити розвиток фізичної культури спорту***

1. Створити трасу здоров'я (вул. О.Головатого) на території парку - пам'ятника садово-паркового мистецтва «Дністер».
2. Розширити спартакіаду та календар спортивних змагань по окремих

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 5:

Створити умови для зайнятості населення ОТГ, сприяти захисту його соціально вразливих верств

*Стратегічне завдання 5.1. **Сприяти зайнятості населення***

1. Організувати співпрацю з районним Центром зайнятості щодо виконання громадських робіт для вирішення нагальних проблем ОТГ.
2. Сприяти розвитку несільськогосподарських видів підприємництва з надання послуг місцевим мешканцям та приїжджим.

*Стратегічне завдання 5.2. **Сприяти захисту соціально вразливих верств населення***

1. Здійснювати повсякчасну підтримку воїнів АТО.
2. Ініціювати створення міського Управління соціального захисту населення з передачею йому особових рахунків з обліку одержувачів соціальних пільг та допомоги.

5.2. СТРУКТУРА КОМПОНЕНТУ 2: Програма соціально-економічного та культурного розвитку Біляївської ОТГ на рік

Структура встановлена такими нормативно-правовими актами:

- Законом України від 23.03.2000 № 1602-III «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України»;
- Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04.10.2006 № 504-р «Про схвалення Концепції вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України».

5.3. СТРУКТУРА КОМПОНЕНТУ 3: Місцеві цільові програми

Структура встановлена такими нормативно-правовими актами:

- Методичними рекомендаціями щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 04.12.2006 № 367.

- Наказом Міністерства економіки України від 04.12.2009 № 1367 «Про Порядок обміну інформацією між виконавцями державних цільових програм та координації цієї роботи».

5.4. СТРУКТУРА КОМПОНЕНТУ 4: Місцеві бюджетні програми

Структура встановлена такими нормативно-правовими актами:

- Розпорядженням КМУ від 14.09.2002 № 538 «Про схвалення Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі»;

- пунктом 18 Прикінцевих положень Бюджетного кодексу України (Закон від 08.07.2010 № 2456-VI).

- Наказом Міністерства фінансів України від 26.08.2014 № 836 «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів» зі змінами від 30.09.2016 № 860.

6. ЗВ'ЯЗОК СТРАТЕГІЇ «БІЛЯЇВКА-2020» ЗІ СТРАТЕГІЄЮ РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА СТРАТЕГІЄЮ СТАЛОГО РОЗВИТКУ «УКРАЇНА-2020»

Стратегія розвитку Біляївської ТГ на 2016-2020 роки передбачає 5 пріоритетів розвитку (стратегічні напрями), які узгоджуються зі *Стратегією економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року*, затвердженою рішенням Одеської обласної ради від 21.12.2015 № 32-VII (далі – Стратегія «Одеська область-2020»), та *Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020»*, затвердженою указом Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 (далі – Стратегія «Україна-2020»).

Зокрема, пріоритет розвитку Біляївської ОТГ «Покращення інвестиційного клімату, розвиток бізнесу та туризму» узгоджений з пріоритетним напрямом Стратегії «Одеська область-2020» «Забезпечення конкурентоспроможності місцевої економіки», який, у свою чергу, відповідає таким напрямам, передбаченим Дорожньою картою першочергових пріоритетів реалізації Стратегії «Україна-2020» у сфері «Дерегуляція та розвиток підприємництва»: Реформа захисту економічної конкуренції; Реформа корпоративного права; Реформа фінансового сектору; Реформа ринку капіталу; Реформа державної митної справи; Реформа монетарної політики; Реформа у сфері здійснення державних закупівель; Реформа державного фінансового контролю та бюджетних відносин; Програма розвитку малого та середнього бізнесу; Податкова реформа; Програма розвитку українського експорту; Програма залучення інвестицій; Програма розвитку туризму.

Пріоритет розвитку Біляївської ОТГ «Покращення середовища та умов для проживання» узгоджений з пріоритетним напрямом Стратегії «Одеська область-2020» «Забезпечення гідних умов життя та екологічної безпеки», який, у свою чергу, відповідає таким напрямам, передбаченим Дорожньою картою першочергових пріоритетів реалізації Стратегії «Україна-2020»: Реформа транспортної інфраструктури; Програма збереження навколишнього природного середовища; Реформа енергетики; Реформа житлово-комунального господарства; Реформа у сфері захисту прав споживачів; Програма енергоефективності; Програма енергонезалежності.

Пріоритет розвитку Біляївської ОТГ «Вдосконалення управління громадою, посилення згуртованості та взаємодопомоги у громаді» узгоджений з пріоритетним напрямом Стратегії «Одеська область-2020» «Підвищення якості управління регіональним розвитком» який, у свою чергу, відповідає таким напрямом, передбаченим Дорожньою картою першочергових пріоритетів реалізації Стратегії «Україна-2020»: Конституційна реформа; Реформа державної служби та оптимізація системи державних органів; Реформа управління державною власністю; Реформа виборчого законодавства; Оновлення влади та антикорупційна реформа; Реформа регіональної політики; Реформа виборчого законодавства; Децентралізація та реформа державного управління; Реформа регіональної політики; Програма електронного урядування; Програма національної єдності та підтримки національних меншин; Програма національної єдності та підтримки національних меншин;

Пріоритет розвитку Біляївської ТГ «Підвищення якості освітньо - виховного середовища, посилення культурно-духовного та фізичного та розвитку мешканців» узгоджений з пріоритетним напрямом Стратегії «Одеська область-2020» «Розвиток людського потенціалу», який, у свою чергу, відповідає таким напрямом, передбаченим Дорожньою картою першочергових пріоритетів реалізації Стратегії «Україна-2020»: Реформа освіти; Програма розвитку для дітей та юнацтва; Програма популяризації фізичної культури та спорту; Програма залучення талантів; Реформа державної політики у сфері культури; Реформа телекомунікаційної інфраструктури; Програма розвитку національного кіновиробництва; Програма розвитку національної видавничої справи; Програма національної єдності та підтримки національних меншин; Програма здорового способу життя та довголіття.

Пріоритет розвитку Біляївської ОТГ «Поліпшення соціального клімату в громаді», узгоджений з пріоритетним напрямом Стратегії «Одеська область-2020» «Розвиток людського потенціалу», який, у свою чергу, відповідає таким напрямом, передбаченим Дорожньою картою першочергових пріоритетів реалізації Стратегії «Україна-2020»: Реформа системи соціального захисту; Пенсійна реформа; Реформа системи охорони здоров'я; Реформа у сфері забезпечення безпечності та якості харчових продуктів.

7. РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ У СКЛАДІ БІЛЯЇВСЬКОЇ ОТГ

Після приєднання до Біляївської міської територіальної громади сільської територіальної громади у складі сіл Майори та Повстанське, в об'єднаній міській громаді з'явилися сільські території площею близько 11% від площі усієї ОТГ. Чисельність мешканців цих територій складає приблизно 13% від загальної чисельності населення ОТГ.

Як і в Державній стратегії регіонального розвитку до 2020 року, затвердженій постановою КМУ від 06.08.2014 № 385², **розвиток сільських територій** є одним із пріоритетів політики розвитку Біляївської ОТГ.

Основні напрями політики розвитку сільських територій в Біляївській громаді складаються із забезпечення належного життєвого рівня мешканців цих територій через розвиток відповідної інфраструктури, підтримку сільськогосподарської та несільськогосподарської економічної діяльності, збереження та покращення стану

² Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: Постанова КМУ від 06.08.2014 № 385. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>

довкілля та включення сільського населення у процеси управління розвитком об'єднаної громади.

Політика пріоритетного розвитку сільських територій Біляївської ОТГ базується на таких **принципах**:

- розмежування політики щодо підтримки сільського господарства та розвитку сільських територій, надання муніципальної підтримки облаштуванню сільської місцевості як сфери життя, діяльності та побуту селян;
- створення рівних умов для діяльності сільськогосподарських виробників незалежно від їх виду, типу, розміру, форми власності та господарювання;
- раціоналізація та диверсифікація структури сільськогосподарського виробництва для підвищення його доданої вартості та соціальної спрямованості;
- стимулювання зайнятості населення в сільській місцевості поза сферою сільськогосподарського виробництва, включаючи розвиток аграрного бізнесу, сільського туризму, народних ремесел і промислів, підприємств сфери послуг, збору та переробки дикорослих ягід, лікарської сировини тощо;
- пріоритетний розвиток сфери сільської соціальної інфраструктури (автомобільних доріг, телекомунікацій та інших засобів інформаційного забезпечення, об'єктів комунального господарства, сфери освіти та охорони здоров'я);
- розвиток різних форм господарювання, підтримка господарств, що відіграють важливу соціально-економічну роль для селян;
- створення умов для соціального розвитку села, сфери дозвілля і послуг;
- підвищення рівня привабливості проживання в сільській місцевості, підтримка молоді, залучених її до роботи в сільських населених пунктах.

Стратегічні напрямки, цілі та конкретні завдання розвитку Біляївської ОТГ, що передбачені у Стратегії «Біляївка-2020», охоплюють усі вказані вище завдання і мають забезпечити **прискорений розвиток** сільських територій у межах об'єднаної Біляївської громади. Це має наблизити номенклатуру і якість соціальних та адміністративних послуг, що надаються мешканцям сіл Майори та Повстанське, відповідним характеристикам соціальних та адміністративних послуг, що надаються мешканцям міста Біляївки.

Реалізація вказаних напрямків розвитку сільських територій ОТГ здійснюється через розробку і реалізацію цільової програми розвитку сільських територій та регулярного моніторингу соціального та економічного стану сільських населених пунктів Біляївської ОТГ.

8. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ «БІЛЯВКА-2020»

8.1. Завдання Стратегії реалізуються через щорічну розробку і ухвалення Програм соціально-економічного та культурного розвитку Біляївської ОТГ, місцевих цільових програм. Моніторинг виконання цих програм та відповідно реалізації Стратегії здійснюють за дорученням міської ради її відповідні постійні комісії (у сферах своєї відповідальності).

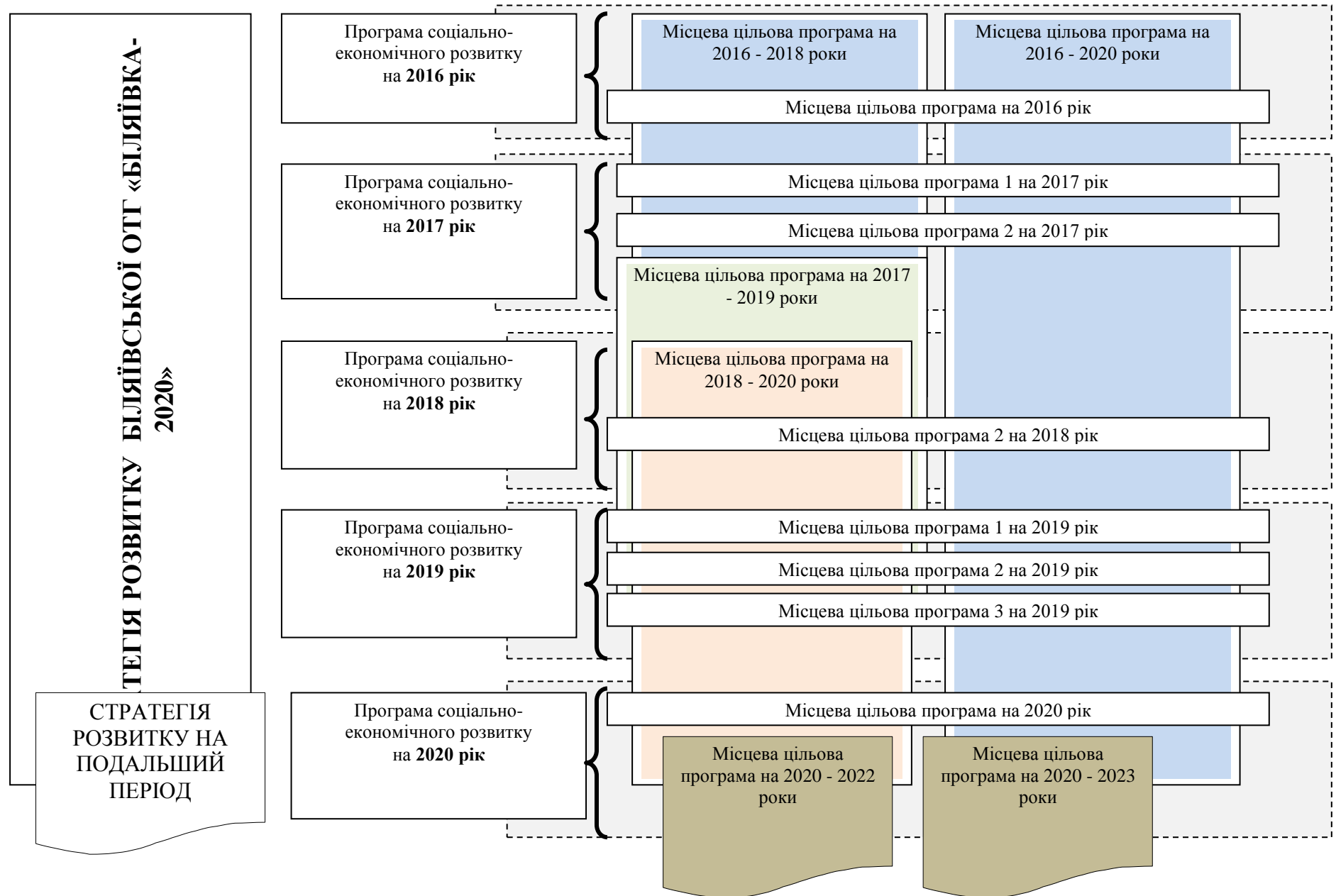
8.2. Нормативно-правове забезпечення реалізації Стратегії і Програм СЕР на місцевому рівні здійснюється шляхом розробки та прийняття Біляївською міською радою таких нормативно-правових актів:

- Статут Біляївської об'єднаної територіальної громади;
- Регламент діяльності Біляївської міської ради;
- Регламент діяльності виконавчих органів Біляївської міської ради;
- Інструкція з діловодства в органах місцевого самоврядування Біляївської ОТГ;
- Положення про постійні комісії Біляївської міської ради;
- Положення про громадські слухання та публічні консультації;

8.3. З метою успішної реалізації Стратегії та її моніторингу створюється єдина **інформаційна платформа**, до функцій якої входитиме: моніторинг, коригування Стратегії, забезпечення взаємодії усіх учасників процесу розробки та впровадження Стратегії, колективне обговорення суспільно значущих рішень.

8.4. З метою забезпечення сталого впровадження Стратегії, крім Комітету реформ, при голові Біляївської міської ради створюються **дорадчі органи**, зокрема, рада з питань інвестиційної діяльності, розвитку малого і середнього бізнесу, туризму тощо за участі представників органів місцевої влади, бізнесу, науки та громадськості. Функціями цих органів мають бути: бізнес-консультування, пошук ринків збуту для продукції, виготовленої в громаді, пошук джерел фінансування (бюджетні, приватні, міжнародні гранти) тощо.

ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ БІЛЯЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ГРОМАДИ

SWOT-АНАЛІЗ СТАНУ БІЛЯЇВСЬКОЇ ОТГ

Сильні сторони (внутрішні переваги)	Слабкі сторони (внутрішні недоліки)
<ul style="list-style-type: none"> • Прикордонне положення • Розташування поблизу міжнародного транспортного коридору • Розташування поблизу обласного центру • Активність і підприємливість населення • Наявність ділянок, доступних для інвестування • Сприятливі для життєдіяльності природно-кліматичні умови, розташування на річці поблизу моря • Багата флора і фауна • Велика кількість природних водних об'єктів. • Наявність великих природоохоронних територій • Сприятливі умови для розвитку 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатня поінформованість жителів України та інших країн стосовно потенціалу територіальної громади • Відсутність прямого залізничного сполучення • Нерозвиненість водного транспорту • Незадовільний стан транспортної інфраструктури, у першу чергу - автомобільних доріг • Висока зношеність комунальних інженерних комунікацій • Застаріла система збору та утилізації відходів • Поганий технічний стан будинків, особливо, комунальної власності • Недостатнє освітлення вулиць • Наявність великої кількості умовно безробітних, що не

<p>різних видів туризму та оздоровлення, наявність об'єктів туристичної інфраструктури, що надають туристичні послуги</p> <ul style="list-style-type: none"> • Відсутність підприємств, що негативно впливають на екологію • Наявність корисних копалин (пісок) • Наявність великих запасів очерету • Сприятливий для господарства рівнинний рельєф • Велика територія сільськогосподарських угідь та наявність фермерських господарств • Сприятливі умови для розвитку малого та середнього бізнесу • Розгалужена торгівельна мережа • Конкурентна ціна на проживання та харчування • Наявність спортивної бази для організації змагань та інших заходів • Гарна забезпеченість водою та 	<p>сплачують податків до бюджету</p> <ul style="list-style-type: none"> • Відсутність закладів професійно-технічного навчання • Нестача підприємств з інноваційними технологіями, високооплачуваних робочих місць, що потребують відповідної кваліфікації, слабкі можливості працевлаштування • Відсутність єдиного бренду для сільськогосподарської продукції та системи її просування на ринки України та за кордон • Трудова міграція (відтік) молоді та економічно активного, працездатного населення. • Низька екологічна культура населення • Підтоплення частини території міста
---	---

<p>газом</p> <ul style="list-style-type: none"> • Багатонаціональні традиції населення територіальної громади 	
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Зростання світового попиту на продовольство сприятиме розвитку агропромислового комплексу ОТГ • Активна позиція місцевої влади щодо поліпшення інвестиційного клімату у громаді • Можливості активного розвитку та розширення сфери послуг • Підтримка Європейським союзом України у сфері децентралізації та регіональної політики через надання грантів • Перспективні умови розвитку нових видів туризму (сільського, зеленого, гастрономічного, етнографічного, подієвого) • Можливість розвитку водного транспорту • Започаткування аграрно- 	<ul style="list-style-type: none"> • Перманентний стан економічної кризи в Україні через політичну нестабільність та економічну політику держави • Напружена ситуація на кордоні з Придністров'ям • Залежність в постачанні електрики від Молдови • Незадовільний стан інфраструктури інженерно-технічного та цивільного захисту населення, територій та об'єктів • Нерегульоване господарське використання річкових, лісових та сільськогосподарських угідь • Слабка забезпеченість гарантіями з боку держави • Відсутність політичної стабільності в країні • Імідж країни як політично

<p>промислового парку</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створення власного бренду сільськогосподарської продукції • Створення системи просування продукції на ринки України та за кордон • Розвиток інноваційних виробництв, переважно у сферах житлового та дорожнього будівництва та переробки сільськогосподарської продукції • Розвиток альтернативної енергетики з використанням енергії сонця та біомаси (солома, очерет) • Активізація розвитку народних промислів • Збільшення зайнятості сільського населення, особливо жінок • Активізація розвитку підприємництва • Збільшення кількості робочих місць у сфері обслуговування, медицини, транспортного обслуговування та ін.	<p>нестабільної, що не сприяє припливу інвестицій від іноземних фірм</p> <ul style="list-style-type: none"> • Залежність екологічної ситуації в дельті Дністра від можливих техногенних катастроф на підприємствах, що розташовані вище за течією
---	--

**АСОЦІАЦІЯ
СПРИЯННЯ
САМООРГАНІЗАЦІЇ
НАСЕЛЕННЯ**

65014, Україна, м. Одеса, вул. Маразліївська, 30.
Тел.факс: +38 (048) 738-68-30.
Сайт: <http://samoorg.com.ua>
E-mail: samoorg@ukr.net

ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ ПРОЕКТУ СТРАТЕГІЇ

Всеукраїнська громадська організація «Асоціація сприяння самоорганізації населення» **діє з 2005 року** як недержавний аналітичний центр та мережева громадська організація.

Місія Асоціації: сприяння розбудові громадянського суспільства в Україні через розвиток самоорганізації населення та створення дієвої системи участі членів територіальних громад в управлінні місцевими справами.

Асоціація діє у таких **напрямах:**

- Вплив на органи публічної влади у напрямку їх демократизації та підвищення соціальної ефективності їхньої діяльності;
- Вироблення та поширення в суспільстві ідей самоорганізації, самоврядування, соціального партнерства та взаємодопомоги, становлення громадянського суспільства;
- Посилення інституційної спроможності органів місцевої публічної влади, організацій громадянського суспільства, ОСНів, ініціативних груп, сприяння впровадження механізмів владно-громадської взаємодії.

Асоціація має **осередки в 18 регіонах України** (в м. Києві, Волинській, Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській, Луганській, Донецькій, Львівській, Миколаївській, Одеській, Херсонській, Чернівецькій, Чернігівській та інших областях).

Асоціація є **членом ALDA** (Європейської Асоціації місцевої демократії), Контактного Офісу українських аналітичних центрів в Брюсселі, входить до складу Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС.

Авторський колектив розробників проекту Стратегії:

Андрій Крупник, керівник Аналітичного центру, заступник голови Асоціації, доцент ОРІДУ НАДУ при Президентові України, кандидат політичних наук, керівник проекту;

Ганна Трепалюк, голова Асоціації, провідний експерт з питань проектної діяльності та інформаційного забезпечення;

Олеся Голинська, експерт Асоціації, доцент кафедри економічної та фінансової політики ОРІДУ НАДУ при Президентові України, кандидат наук з державного управління;

Олександра Калашнікова, аналітик Асоціації, провідний спеціаліст з організації експертних та соціологічних досліджень;

Вікторія Баласанян, експерт Асоціації з питань соціологічних досліджень;

Сергій Назарчук, експерт Асоціації з питань розвитку бізнесу та інвестиційної діяльності;

Алла Орлова, консультант Асоціації з питань комунікацій з громадськістю;

Людмила Петрова, консультант Асоціації з питань туризму.

За участі керівництва та фахівців Біляївської міської ради.